

Forfatter: Paul Ries

Titel: Udrag fra Anders Bording

Citation: Paul Ries: "Anders Bording", i Paul Ries: *Anders Bording*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-bording-p-shoot-idm140720156546976.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Anders Bording

Mens tolkningen af ovennævnte digte står i gæld til romantikkens opfattelse af digterjeget, synes ideen om Bordings deltagelse i Københavns forsvar at gå helt tilbage 1726, da bogtrykker Wielandt (1690-1730) i sin *Samling Udaf smukke og udvalde Danske Vers V* (1726) tillagde Bording digtet "Studiosorum Duri labores et seri honores" eller "Studenternes Meget Ondt Og Sildig Got" (genoptrykt i Sønderholm: *Dansk Barokdigtning 1600-1750 I*, 1969, s. 231-248). Ganske vist aflivede allerede Gram denne myte ved at frakende Bording forfatterskabet (Gram: "Fortale", *SS 1735*, s. xi), men den må alligevel have overlevet andetsteds i befolkningen eller litteraturen og fået nyt liv under indtryk af internationale, politiske begivenheder, der i det 19. århundrede, som i det 17., militært truede landets selvstændighed. I hvert fald lanceredes den for en større offentlighed og for fuld udblæsning i 1845, da Thomas Overskou (1798-1873) i den nationalromantiske opera *Stormen paa Kjøbenhavn* (xxxx) lod den berømte skuespiller Phister optræde som 'den muntre Bording' og afsynge visen "Frisk op naar Dieflen gjør sig vreed" (*SS I 280-281*) som opmuntring til de studenter, der netop gjorde sig rede til byens forsvar, og siden har den gjort hyppige nedslag i litteraturen om Bording (jf. f.eks. Brandt og Helweg: *Den Danske Psalmedigtning I*, 1846, "Omrids af Forfatterens Levnetsløb", s. 47; Molbech: "Anders Arrebo og Anders Bording", i: *Historisk-biografiske Samlinger*, 1851, s. 358; Barfod: *Fortællinger af Fædrelandets Historie II*, 1853, s. 238; Stolpe: *Dagspressen i Danmark II*, 1879, s. 12; Hansen: *Illustreret dansk Litteraturhistorie I*, 1886, s. 466; Bruun: "Den første danske Journalist", i: *Danmark. Illustreret Kalender*, 1890, s. 55; Ehrencron-Müller: *Forfatterlexikon I*, 1924, s. 514; Paulli: *Illustreret dansk Litteraturhistorie I*, 1929, s. 920; Dumreicher: *Anders Bording*, 1955, s. 122; Rafn: *Anders Bording*, 1957, s. 7; Albeck: *Dansk litteratur historie I*, 1964, s. 222; Billeskov Jansen: *Dansk litteratur historie I*, 1976, s. 360 f.). Hans Brix' arrige og totale afvisning af denne "stadig gentagne, grundløse Mening" (Brix: *Analyser og Problemer IV*, 1938, s. 250) bidrog til, at der i pressehistorien sattes spørgsmålstegn ved denne myte (Kirchhoff-Larsen: *Den danske Presses Historie I*, 1942, s. 56), hvorimod den, ligeså lidt som Erik Sønderholms kulegravninger i alle mulige lister over brave folk, der var gået til volds, der førte til samme konklusion (*SS II 11-12*, 17, 38 med note 41), ikke formåede at fjerne den fra litteraturhistorien. Årsagerne til bevarelsen af denne og andre myter om Bording er sikkert mange, men en begejstret modtager af Bordingprisen i 1990 pegede sikkert på noget særdeles væsentligt ved på den ene side at acceptere, at de er uden belæg, og at det derfor er det vederhæftigste at aflive den, men at det på den anden side trods alt er det festligste at bibeholde dem (Olufsen: *En pris · en poet · en avis*, 1990, s. 26 f.). Og dette gælder ikke mindst den festlige, men måske ligeså uholdbare historie om Karel van Manders portræt.